

Dosarul nr. 1re-118/22
1-19183451-01-1r/e-21092022

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

30 ianuarie 2023

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit în următoarea componență:

Președinte – Toma Nadejda,

Judecătorii – Catan Liliana, Guzun Ion, Boico Victor, Plămădeală Ghenadie,

a judecat, fără citarea părților, recursul în anulare declarat de către avocatul David Larisa în numele condamnatului, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Comrat din 30 mai 2022, în cauza penală în privința lui

Bucilo Iuri xxxxx, născut la xxxxx, originar și domiciliat în xxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 18.11.2019 – 22.12.2021;

Instanța de recurs: 02.02.2022 – 30.05.2022;

Instanța de recurs în anulare: 21.09.2022 – 30.01.2023.

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Cimișlia (sediul Central) din 22 decembrie 2021, Bucilo Iuri a fost achitat de învinuirea înaintată în baza art. 264¹ alin. (3) Cod penal, din motiv că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii.

2. Potrivit rechizitoriului, Bucilo Iuri se învinuiește în aceea că la 23 septembrie 2019, aproximativ ora 08:20, conducând automobilul de model Vaz 2121 cu n/î xxxxx, în centrul s. Mihailovca, r-nul Cimișlia, a fost stopat de către colaboratorii INP a IGP al MAI, Vivat Radu și Brânză Dumitru și fiind suspectat că a consumat băuturi alcoolice și a condus mijlocul de transport în stare de ebrietate, la cerința colaboratorilor INP de a fi supus testării alcoolscopice cu ajutorul alcotestului de model „Drager”, în vederea stabilirii stării de ebrietate și naturii ei, Bucilo Iuri a refuzat de la testarea alcoolscopică, cu toate că a fost informat că refuzul, împotrivirea sau eschivarea conducătorului mijlocului de transport de la testarea alcoolscopică, de la examenul medical în vederea stabilirii stării de ebrietate și a naturii ei

sau de la recoltarea probelor biologice în cadrul acestui examen medical, constituie infracțiunea prevăzută de art. 264¹ alin. (3) Cod penal.

Acțiunile lui Bucilo Iuri au fost încadrate de către organul de urmărire penală în baza art. 264¹ alin. (3) Cod penal, *adică, refuzul, împotrivirea conducătorului mijlocului de transport de la testarea alcoolsopică, de la examenul medical în vederea stabilirii stării de ebrietate și a naturii ei sau de la recoltarea probelor biologice în cadrul acestui examen medical.*

3. Procurorul, a contestat sentința cu recurs, solicitând casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Bucilo Iuri să fie recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 264¹ alin. (3) Cod penal, cu încetarea procesului penal din motiv că a intervenit termenul de prescripție de tragere la răspundere penală.

În motivarea recursului, partea acuzării a menționat că prima instanță eronat a stabilit circumstanțele de fapt și de drept și greșit a ajuns la concluzia de a-l achita pe Bucilo Iuri, fără a aprecia fiecare probă separat, prin prisma prevederilor art. 101 Cod de procedură penală.

Astfel, a invocat că în calitate de temei de achitare a inculpatului Bucilo Iuri, prima instanță a constatat lipsa laturii obiective a infracțiunii prevăzute de art. 264¹ Cod penal, și lipsa subiectului infracțiunii, iar la baza acestor concluzii, a reținut declarațiile inculpatului și ale martorului apărării Bucilo Nina.

De asemenea, partea acuzării a indicat că latura obiectivă a infracțiunii prevăzute de art. 264¹ alin. (3) Cod penal, se realizează prin refuzul, eschivarea, împotrivirea conducătorului mijlocului de transport de la testarea alcoolsopică, de la examenul medical în vederea stabilirii stării de ebrietate și a naturii ei sau de la recoltarea probelor biologice în cadrul acestui examen medical.

Prin urmare, a precizat că inculpatul Bucilo Iuri era obligat în virtutea calității lui de conducător a mijlocului de transport, să se supună cerințelor colaboratorilor de poliție privind testarea alcoolsopică sau examenului medical în vederea stabilirii stării de ebrietate și a naturii ei.

În opinia părții acuzării, este neîntemeiată concluzia primei instanțe potrivit căreia Bucilo Iuri nu este subiect al infracțiunii incriminate, din motiv că în momentul solicitării de a fi testat alcoolsopic, nu se afla la volanul automobilului. Or, probatoriul administrat la materialele cauzei, demonstrează faptul că Bucilo Iuri a fost stopat în timpul deplasării cu automobilul de model Vaz 212, cu n/î xxxxx, pe strada centrală din s. Mihailovca, fiindu-i solicitat să se supună procedurii testării alcoolsopice nemijlocit după ce a staționat automobilul în fața farmaciei.

La fel, partea acuzării a invocat dezacordul și cu concluzia primei instanțe privind respingerea probei video, examinată în cadrul cercetării judecătorești, care coroborează cu probele acuzării și care include secvențele video privind refuzul expres al inculpatului de la cerința colaboratorilor de poliție de a fi supus testării alcoolscopice, reținând instanța de judecată că această înregistrare nu este integrală, întrucât nu este redat și momentul în care inculpatul refuză și de la examinarea medicală, în contextul în care inculpatul și martorul apărării declară că au solicitat colaboratorilor de poliție să fie supuși anume examinării medicale într-o instituție medicală cu prelevarea probelor biologice.

Or, martorii Vivat Radu și Brînză Dumitru, au comunicat că inculpatului i s-a solicitat de mai multe ori să fie supus testării alcoolscopice, însă acesta a refuzat, fără a invoca un careva motiv și fără a înainta obiecții, fapt ce atestă că instanța de judecată a apreciat probele unilateral și nu a luat în considerație declarațiile martorilor menționați și acțeșe de constatare a infracțiunii.

Mai mult, partea acuzării a precizat că rezultatul examinării medicale de constatare a faptului de consumare a alcoolului, stării de ebrietate și naturii ei din 23 septembrie 2019, ora 10:35, în privința lui Bucilo Iuri, care s-a dovedit a fi 0,00 g/l alcool în sânge, nu sunt relevante cazului, deoarece inculpatului Bucilo Iuri nu i se incriminează faptul conducerii mijlocului de transport în stare de ebrietate alcoolică, însă refuzul de a fi testat alcoolscopic.

Faptul că inculpatul, de sine stătător, după refuzul de a fi supus testării alcoolscopice la cerința colaboratorilor de poliție, s-a prezentat la instituția medicală efectuând examinarea medicală cu prelevarea probelor biologice în vederea stabilirii stării de ebrietate și naturii ei, nu confirmă nevinovăția acestuia de săvârșirea infracțiunii incriminate, întrucât infracțiunea dată se consideră consumată odată cu refuzul inculpatului de la testarea alcoolscopică.

Consideră că sunt contradictorii concluziile primei instanțe potrivit cărora susține că: *„deși partea acuzării invocă refuzul lui Bucilo Iuri de la testarea alcoolscopică, totuși inculpatul nu a refuzat această testare, ultimul refuzând doar testarea cu aparatul Drager”*, ceea ce atestă că de fapt a avut loc refuzul inculpatului la cerința colaboratorilor de poliție de a fi supus testării alcoolscopice.

În opinia părții acuzării, este neîntemeiată și concluzia primei instanțe potrivit căreia colaboratorii de poliție au acționat contrar prevederilor art. 13 din Regulamentul privind modul de testare alcoolscopică și examinare medicală pentru stabilirea stării de ebrietate și naturii ei, prin faptul că nu au însoțit inculpatul la instituția medicală abilitată, astfel apreciind comportamentul colaboratorilor de poliție, ca fiind abuziv și ilegal.

Însă, sub acest aspect, partea acuzării a menționat că potrivit art. 13 din Regulamentul privind modul de testare alcoolscoptică și examinare medicală pentru stabilirea stării de ebrietate și naturii ei, angajații INP sunt obligați să prezinte persoana la instituția medicală abilitată în cazurile când aceste persoane au fost testate alcoolscoptic și contestă rezultatul testării alcoolscoptice sau procedura testării.

Totodată, a susținut partea acuzării că declarațiile inculpatului și ale martorului apărării, Bucilo Nina precum că motiv de refuz a lui Bucilo Iuri de la testarea alcoolscoptică, a fost faptul că colaboratorii INSP nu i-au prezentat o fiolă nouă pentru alcooltest și că colaboratorii de poliție au refuzat să le facă cunoștință cu procesele-verbale întocmite, sunt declarații date cu scopul de a evita răspunderea penală.

Referitor la cererea apărării privind neadmiterea în calitate de probă a procesului-verbal privind constatarea faptei refuzului, eschivării sau împotrivirii conducătorului mijlocului de transport de la testarea alcoolscoptică sau examenul medical din 23 septembrie 2019, din motiv că a fost emis cu încălcarea prevederilor legale și reprezintă o încălcare a dreptului la apărare, partea acuzării a menționat că sub acest aspect, prima instanță a reținut că la momentul constatării infracțiunii, inculpatul nu a fost asigurat cu interpret, întrucât este vorbitor de limbă rusă, însă acuzarea a evidențiat faptul că încălcările pretinse nu au fost invocate la faza de urmărire penală, odată cu finalizarea urmăririi penale și notificarea cu materialele cauzei penale, în contextul în care atât apărătorul, precum și inculpatul au făcut cunoștință cu materialele cauzei penale la 13 noiembrie 2019 și careva cereri sau demersuri, inclusiv și invocarea nulității actului în sensul art. 251 Cod de procedură penală, nu au înaintat.

Mai mult, a susținut că din materialele cauzei rezultă că la efectuarea actelor de constatare a infracțiunii și procesuale, inculpatul nu a solicitat participarea unui interpret, iar în fața organului de urmărire penală drepturile acestuia au fost apărute de avocatul Dobrioglo Ruslan, i-au fost explicate drepturile în calitate de bănuț în limba română și în limba rusă, iar bănuțul Bucilo Iuri a făcut mențiunile în procesul-verbal de audiere că declarațiile dorește să le facă în limba de stat.

De asemenea, a precizat că din secvențele video anexate la cauza penală rezultă că inculpatul, în timpul discuției cu angajații INSP a IGP a vorbit în limba română, nu a solicitat participarea unui interpret, iar în cadrul ședinței de judecată din 24 octombrie 2019 de examinare a demersului procurorului privind aplicarea măsurii preventive ridicarea provizorie a permisului de conducere în privința lui Bucilo Iuri, inculpatul la fel, a declarat că cunoaște limba română, nu este necesar de a fi asigurat cu interpret. În instanța de judecată, la ședința preliminară din 15 ianuarie 2020, inculpatul a menționat

că cunoaște și posedă atât limba română, precum și limba rusă, comunicând că cunoaște în ce este învinuit.

Subsidiar, partea acuzării a invocat și faptul că procesul-verbal privind constatarea faptei refuzului, eschivării sau împotrivirii conducătorului mijlocului de transport de la testarea alcoolscoptică sau examenul medical din 23 septembrie 2019, care a fost declarat nul de către instanța de judecată, este întocmit până la pornirea procesului penal și reprezintă un act de constatare a infracțiunii.

Astfel că la data de 23 septembrie 2019, colaboratorii poliției nu au efectuat careva acțiuni procesuale sau de urmărire penală în privința lui Bucilo Iuri, care se referă nemijlocit de audierea acestuia, din care motiv consideră că instanța de judecată neîntemeiat a anulat procesul-verbal privind constatarea faptei refuzului, eschivării sau împotrivirii conducătorului mijlocului de transport de la testarea alcoolscoptică sau examenul medical din 23 septembrie 2019, în temeiul art. 251 Cod de procedură penală, care prevede încălcările ce atrag nulitatea actelor procesuale, admise în cadrul procesului penal.

În acest sens, a mai indicat că procesul-verbal privind constatarea faptei refuzului, eschivării sau împotrivirii conducătorului mijlocului de transport de la testarea alcoolscoptică sau examenul medical din 23 septembrie 2019 reprezintă și un act administrativ al organului competent care nu a fost contestat de către inculpat în ordinea procedurii administrative, cu invocarea nulității actului în cauză.

Totodată, invocând prevederile art. 16 alin. (2), 60 alin. (1) Cod penal, art. 275 Cod de procedură penală, a precizat că în speță, a expirat termenul de prescripție de tragere la răspundere penală în privința lui Bucilo Iuri, din care motiv inculpatul urmează a fi liberat de răspundere penală, deoarece din ziua săvârșirii infracțiunii, care face parte din categoria celor ușoare, a expirat termenul de 2 ani.

4. Prin decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Comrat din 30 mai 2022, a fost admis recursul, casată sentința primei instanțe, cu rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care Bucilo Iuri a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 264¹ alin. (3) Cod penal, cu liberarea de răspundere penală din motiv că a intervenit termenul de prescripție de tragere la răspundere penală.

4.1. În motivarea soluției pronunțate instanța de recurs a indicat, că prima instanță greșit a constatat fapta săvârșită de inculpatul Bucilo Iuri, astfel că la pronunțarea sentinței, prima instanță eronat a stabilit circumstanțele de fapt și de drept și greșit a ajuns la concluzia de achitare pe

Bucilo Iuri de învinuirea înaintată în baza art. 264¹ alin. (3) Cod penal, din motiv că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii.

Astfel instanța de recurs a reținut faptul că în partea descriptivă a sentinței, lipsește motivarea soluției cu privire la achitarea inculpatului Bucilo Iuri, precizând în acest sens prevederile art. 385 Cod de procedură penală și jurisprudența națională – Hotărârea Plenului CSJ nr. 22 din 12 decembrie 2005 privind sentința judecătorească.

De asemenea, instanța de recurs a menționat că potrivit descriptivului sentinței, prima instanță nu a apreciat fiecare probă administrată din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor, inclusiv cu circumstanțele concrete, de fapt și de drept, indicate în rechizitoriu, și nu a indicat motivele pentru care a respins toate probele aduse în sprijinul învinuirii.

În acest sens, instanța de recurs a indicat că deși inculpatul Bucilo Iuri nu și-a recunoscut vina în săvârșirea infracțiunii înaintate, vina acestuia este demonstrată prin următoarele probe, și anume: declarațiile martorului Brînză Dumitru; declarațiile martorului Vivat Radu; procesul-verbal privind depistarea infracțiunii ori constatarea bănuielii rezonabile privitor la o infracțiune comisă nr. 354 din 23 septembrie 2019 (f.d.4, vol.I); procesul-verbal privind constatarea faptei refuzului, eschivării sau împotrivirii conducătorului mijlocului de transport de la testarea alcoolscoptică sau examenul medical din 23 septembrie 2019 (f.d.6, vol.I); raportul agentului constator cu privire la înregistrarea și evidența sesizărilor și a altor informații despre infracțiuni din 23 septembrie 2019 (f.d.5, vol.I); ordonanța și procesul-verbal de ridicare a secvențelor video din 23 septembrie 2019 de la martorul Vivat Radu privind refuzul conducătorului auto Bucilo Iuri de la testarea alcoolscoptică (f.d.45-46, vol.I); procesul-verbal de examinare a obiectului din 28 octombrie 2019 (f.d.47, vol.I).

Prin urmare, instanța de recurs a stabilit că din totalitatea probelor cercetate, se demonstrează cert faptul că *„Bucilo Iuri, la 23 septembrie 2019, aproximativ la ora 08:20, conducând automobilul de model Vaz 2121, cu n/î CM AA 508, în centrul s. Mihailovca, r-nul Cimișlia, a fost stopat de către colaboratorii INP a IGP al MAI, Vivat Radu și Brînză Dumitru și fiind suspectat că a consumat băuturi alcoolice și a condus mijlocul de transport în stare de ebrietate, la cerința colaboratorilor INP de a fi supus testării alcoolscopice cu ajutorul alcotestului de model „Drager”, în vederea stabilirii stării de ebrietate și naturii ei, Bucilo Iuri a refuzat de la testarea alcoolscoptică, cu toate că a fost informat că refuzul, împotrivirea sau eschivarea conducătorului mijlocului de transport de la testarea alcoolscoptică, de la examenul medical, în vederea stabilirii stării de ebrietate și a naturii ei sau de la recoltarea probelor biologice*

în cadrul acestui examen medical, constituie infracțiunea prevăzută de art. 264¹ alin. (3) Cod penal”.

Așadar, instanța de recurs a conchis că probele examinate prin prisma prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, coroborează între ele și demonstrează, incontestabil faptul că inculpatul Bucilo Iuri, a săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 264¹ alin. (3) Cod penal, *adică, refuzul conducătorului mijlocului de transport de la testarea alcoolscoptică, de la examenul medical în vederea stabilirii stării de ebrietate și a naturii ei și de la recoltarea probelor biologice în cadrul acestui examen medical.*

În opinia instanței de recurs, declarațiile inculpatul Bucilo Iuri privind nevinovăția sa în săvârșirea faptei incriminate, prevăzută de art. 264¹ alin. (3) Cod penal, se combat prin totalitatea probelor pertinente, concludente, utile și veridice cercetate în cadrul ședinței instanței de recurs, precizând că acestea au fost date cu scopul de a se apăra și pentru a se eschiva de la răspunderea penală.

Or, potrivit procesului-verbal de ridicare din 28 octombrie 2019 (f.d.46, vol.I) a înregistrărilor video din 23 septembrie 2019, se observă refuzul lui Bucilo Iuri de la testarea aloolscoptică.

Totodată, instanța de recurs a apreciat critic declarațiile martorului părții apărării Bucilo Nina, deoarece acestea nu sunt pertinente și concludente și nu demonstrează nevinovăția inculpatului. Or, aceasta este soția inculpatului, având interes la examinarea cauzei în favoarea inculpatului, iar declarațiile acesteia sunt în contradicție cu alte probe, inclusiv cu înregistrarea video.

Astfel, instanța de recurs a conchis că probele administrate la materialele cauzei penale, demonstrează faptul că inculpatul a săvârșit infracțiunea incriminată.

La fel, instanța de recurs a precizat că infracțiunea prevăzută de art. 264¹ alin. (3) Cod penal, potrivit art. 16 Cod penal, face parte din categoria infracțiunilor ușoare, pentru care legea prevede pedeapsă sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității de la 200 la 240 de ore, în ambele cazuri cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport, iar infracțiunea incriminată lui Bucilo Iuri, a fost săvârșită de către acesta la data de 23 septembrie 2019.

Sub acest aspect, reținând prevederile art. 60 alin. (1) lit. a), (4) Cod de procedură penală, instanța de recurs a conchis că în speță, din momentul săvârșirii infracțiunii, până la examinarea cauzei în ordine de recurs, au trecut mai mult de 2 ani, astfel că inculpatul Bucilo Iuri, recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 264¹ alin. (3) Cod penal, nu poate fi supus răspunderii penale, pe motiv că a intervenit termenul de prescripție, potrivit prevederilor art. 60 Cod penal.

De asemenea, instanța de apel a menționat că având în vedere faptul că inculpatul nu și-a recunoscut vinovăția în săvârșirea infracțiunii incriminate, la caz nu au incidență prevederile art. 332 alin. (1), 391 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală. În speță, fiind aplicabile prevederile alin. (4) pct. 3) art. 389 Cod de procedură penale.

5. Avocatul David Larisa în numele condamnatului Bucilo Iuri, declară recurs în anulare, solicitând casarea deciziei instanței de recurs, cu menținerea sentinței primei instanțe sau dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță de recurs, în alt complet de judecată.

În argumentarea recursului în anulare, partea apărării menționează că instanța de recurs a admis erori de drept la motivarea deciziei, prin ce a încălcat dreptul condamnatului la un proces echitabil.

Astfel, susține că în lipsa unor temeuri legale prevăzute de art. 444 Cod de procedură penală, de fapt a dat o nouă apreciere probelor, prin ce a depășit limitele prescrise instanței de recurs, eroare de drept ce afectează dreptul condamnatului la un proces echitabil și constituie viciu fundamental care a afectat soluția instanței.

De asemenea, partea apărării indică că instanța de recurs a comis o eroare de drept la încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului, deși nu avea dreptul să intervină în soluția primei instanțe, în lipsa unor erori de drept, or, prima instanță corect a apreciat circumstanțele cauzei.

Mai mult, partea apărării precizează că deși instanța de recurs a casat sentința primei instanțe, aceasta nu a supus aprecierii și nu a motivat cererile apărării de excludere a probelor cu privire la încălcarea dreptului la interpret și nulității actelor și acțiunilor procesuale, asupra cărora s-a expus prima instanță în sentință, în sensul excluderii probelor.

6. Procurorul a depus referință la recursul declarat de partea apărării, pledând pentru inadmisibilitatea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat.

7. Judecând recursul în anulare declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal lărgit concluzionează că acesta urmează a fi admis, din următoarele considerente.

Potrivit art. 453 Cod de procedură penală, hotărârile irevocabile pot fi atacate cu recurs în anulare în scopul reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei, în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărârea atacată, inclusiv când Curtea Europeană a Drepturilor Omului informează Guvernul Republicii Moldova despre depunerea cererii.

În conformitate cu prevederile art. 6 pct. 44), art. 452 alin. (1) și art. 453 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile irevocabile pot fi atacate cu recurs în anulare de către condamnat în scopul reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei în cazul în care un viciu fundamental în cadrul

procedurii precedente a afectat hotărârea atacată. Viciu fundamental în cadrul procedurii precedente, care a afectat hotărârea pronunțată, se consideră încălcarea esențială a drepturilor și a libertăților fundamentale ale omului.

Tot aici, Colegiul penal lărgit consideră necesar de a face trimitere și la prevederile art. 6 § 1, 3 lit. b) și c) CEDO, potrivit cărora orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil a cauzei sale, de către o instanță independentă și imparțială, instituită de lege, care va hotărî asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptate împotriva sa. Orice acuzat are, în special, dreptul să dispună de timpul și de înlesnirile necesare pregătirii apărării sale, să se apere el însuși sau să fie asistat de un apărător ales de el.

Colegiul penal lărgit mai relatează, că drept viciu fundamental în cadrul procedurii precedente care a afectat hotărârea pronunțată poate fi considerată încălcarea esențială a drepturilor și libertăților garantate de Convenția Europeană și reglementate de legislația națională prin lege procesuală sau prin lege materială. Instanța de judecată care decide redeschiderea procesului în condițiile alineatului precedent urmează să motiveze care sunt acele prevederi ale legii procesuale sau materiale pe care le consideră drept viciu fundamental și care în cadrul procedurii precedente au afectat hotărârea irevocabilă.

Verificând argumentele invocate în conținutul recursului în anulare în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal lărgit constată că la examinarea cauzei în ordine de recurs, instanța de judecată a comis erori de drept, manifestate prin ignorarea jurisprudenței CtEDO, a practicii judiciare unitare, precum și prevederilor legale care vor fi menționate în motivarea acestei soluții ce urmează a fi expusă.

Curtea Europeană pentru Drepturile Omului, a reiterat cu diverse ocazii în constatările sale următoarele deziderate: „...rolul unei decizii motivate este să demonstreze părților că ele au fost auzite. Mai mult, o decizie motivată oferă părții posibilitatea de a o contesta, precum și posibilitatea ca decizia să fie revizuită de către o instanță de recurs. Doar prin adoptarea unei decizii motivate poate avea loc un control public al administrării justiției (*a se vedea în cauza Suominen c. Finlandei, nr. 37801/97, §§ 34-38, 01 iulie 2003 și Hirvisaari c. Finlandei, nr. 49684/99, § 30, 27 septembrie 2001*)”.

Astfel, instanțele naționale sunt obligate să-și motiveze hotărârile pe cauzele penale, cu impunerea unui răspuns detaliat la fiecare argument important pentru rezultatul procesului, adică necesitatea unui răspuns special în hotărâre (*a se vedea cauza Hiro Balani c. Spaniei, nr. 303-A și 303-B, § 29 și, respectiv, § 27 din 09 decembrie 1994*).

Recapitulând esența cauzei penale deduse judecății Colegiul penal lărgit notează, că prin sentința primei instanțe, Bucilo Iuri a fost achitat de

învinuirea înaintată în baza art. 264¹ alin. (3) Cod penal, din motiv că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii.

Fiind investită cu judecarea cauzei în procedura recursului declarat împotriva hotărârilor judecătorești pentru care nu este prevăzută calea de atac apelul, instanța de recurs a decis admiterea recursului declarat de procuror, casarea sentinței primei instanțe, cu rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care Bucilo Iuri a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 264¹ alin. (3) Cod penal, cu liberarea de răspundere penală, din motiv că a intervenit termenul de prescripție de tragere la răspundere penală.

Potrivit art. 437 alin. (1) Cod de procedură penală, pot fi atacate cu recurs sentințele pronunțate de judecătorii privind infracțiunile ușoare pentru săvârșirea cărora legea prevede în exclusivitate pedeapsa nonprivativă de libertate.

În conformitate cu prevederile art. 441 alin. (1), (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs judecă recursul numai cu privire la persoana la care se referă declarația de recurs și numai în raport cu calitatea pe care aceasta o are în proces. *Instanța de recurs examinează cauza în limitele temeiurilor prevăzute în art. 444, însă ea este obligată ca, în afara temeiurilor invocate și cererilor formulate de recurent, să examineze întreaga cauză sub toate aspectele, dar fără a agrava situația părții în favoarea căreia s-a declarat recurs.*

Conform art. 444 Cod de procedură penală, (1) Hotărârile judecătorești pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond în cazurile în care: 1) nu au fost respectate dispozițiile privind competența după materie sau după calitatea persoanei; 2) instanța nu a fost compusă potrivit legii ori au fost încălcate prevederile art. 30, 31 și 33; 3) ședința de judecată nu a fost publică, în afară de cazurile când legea prevede altfel; 4) judecata a avut loc fără participarea procurorului, inculpatului, precum și apărătorului, interpretului și traducătorului, când participarea lor era obligatorie potrivit legii; 5) cauza a fost judecată în primă instanță fără citarea legală a unei părți sau care, legal citată, a fost în imposibilitate de a se prezenta și de a înștiința instanța despre această imposibilitate; 6) hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau dispozitivul hotărârii redactate nu corespunde cu dispozitivul pronunțat după deliberare; 7) nu au fost întrunite elementele infracțiunii sau instanța a pronunțat o hotărâre de condamnare pentru o altă faptă decât cea pentru care condamnatul a fost pus sub învinuire, cu excepția cazurilor reîncadrării juridice a acțiunilor lui în baza unei legi mai blânde; 8) inculpatul a fost

condamnat pentru o faptă care nu este prevăzută de legea penală; 9) s-au aplicat pedepse în alte limite decât cele prevăzute de lege sau greșit individualizate în raport cu prevederile capitolului VII din Partea generală a Codului penal; 10) persoana condamnată a fost judecată anterior în mod definitiv pentru aceeași faptă sau există o cauză de înlăturare a răspunderii penale, sau aplicarea pedepsei a fost înlăturată de o nouă lege sau anulată de un act de amnistie, a intervenit decesul inculpatului ori a intervenit împăcarea părților în cazul prevăzut de lege; 11) inculpatul a fost achitat greșit pentru motivul că fapta săvârșită de el nu este prevăzută de legea penală sau când procesul penal a fost încetat greșit din motivul că exista o hotărâre judecătorească definitivă în privința aceleiași fapte sau că există o cauză de înlăturare a răspunderii penale, sau aplicarea pedepsei a fost înlăturată de o lege nouă sau anulată de un act de amnistie ori că a intervenit decesul inculpatului; 12) faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită; 13) a intervenit o lege penală mai favorabilă condamnatului; 14) Curtea Constituțională a recunoscut neconstituțională prevederea legii aplicate în cauza respectivă; 15) instanța de judecată internațională, prin hotărâre pe un alt caz, a constatat o încălcare la nivel național a drepturilor și libertăților omului, care poate fi reparată și în această cauză. (2) Cazurile prevăzute la pct. 1)-4), 8), 9), 13)-15) se iau în considerare întotdeauna și din oficiu, iar cazurile prevăzute la pct. 5)-7), 10), 12) se iau în considerare din oficiu numai când au influențat asupra hotărârii în defavoarea inculpatului. (3) În cazul în care instanța ia în considerare temeiurile de casare din oficiu, aceasta este obligată să le pună în discuția părților.

Așadar, Colegiul penal lărgit constată, că instanța de recurs, judecând recursul declarat de către partea acuzării, nu a ținut cont de prescripțiile legale menționate supra, și contrar temeiurilor pentru recurs stabilite în art. 444 Cod de procedură penală, în speță după o sentință de achitare din motiv că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii, rejudecând cauza a schimbat total soluția primei instanțe și l-a recunoscut vinovat pe Bucilo Iuri de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 264¹ alin. (3) Cod penal, cu liberarea de răspundere penală în legătură cu expirarea termenului de prescripție de tragere la răspundere penală.

Colegiul penal lărgit atestă că prin soluția adoptată, instanța de recurs a depășit limitele judecării recursului declarat împotriva hotărârilor judecătorești pentru care nu este prevăzută calea de atac apelul, eroare de drept ce lezează dreptul condamnatului la un proces echitabil, garantat de art. 6 CEDO, și constituie un viciu fundamental care a afectat hotărârea adoptată de această instanță, adică reprezintă eroare de drept care permite redeschiderea procesului penal în privința condamnatului Bucilo Iuri, cu dispunerea rejudecării cauzei în ordine de recurs, de către aceeași instanță de

recurs, în alt complet de judecată, deoarece această eroare nu poate fi corectată de către instanța de recurs în anulare.

Mai mult, analizând decizia contestată sub aspectul motivării soluției pronunțate și admiterii cererii de recurs depusă de partea acuzării, în favoarea recunoașterii vinovăției condamnatului Bucilo Iuri de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 264¹ alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit reține că instanța de recurs a expus și o motivare contradictorie referitor la faptul că pe de o parte reține argumentele procurorului expuse în recurs precum că „..... *prima instanță greșit a admis cererea apărării cu privire la neadmiterea în calitate de probă a procesului-verbal privind constatarea faptei refuzului, eschivării sau împotrivirii conducătorului mijlocului de transport de la testarea alcoolsopică sau examenul medical din 23 septembrie 2019, din motiv că la momentul constatării infracțiunii, inculpatul nu a fost asigurat cu interpret, întrucât este vorbitor de limbă rusă.....*”, iar pe de altă parte în cadrul ședinței de judecată a instanței de recurs, condamnatul Bucilo Iuri a fost asigurat cu interpret.

Subsidiar, din procesul-verbal privind constatarea faptei refuzului, eschivării sau împotrivirii conducătorului mijlocului de transport de la testarea alcoolsopică sau examenul medical din 23 septembrie 2019 (f.d.6, vol.I), rezultă că Bucilo Iuri a refuzat să semneze procesul-verbal, situație care a fost abordată superficial de către instanța de recurs, fără a oferi răspunsuri argumentate prin prisma prevederilor legale relevante în raport cu constatările primei instanțe care a descris întreg procesul de excludere a probei respective.

Astfel, se atestă o poziție contradictorie dintre constatările primei instanțe și concluziile instanței de recurs, prin urmare ultima urma să desfășoare și să ofere o apreciere fiecărei probe în parte, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor.

Sub acest aspect fiind relevante prevederile legale care stabilesc că persoana acuzată de săvârșirea unei infracțiuni este prezumată nevinovată atâta timp cât vinovăția sa nu-i va fi dovedită, în modul prevăzut de prezentul cod, într-un proces judiciar public, în cadrul căruia îi vor fi asigurate toate garanțiile necesare apărării sale, și nu va fi constatată printr-o hotărâre judecătorească de condamnare definitivă. Concluziile despre vinovăția persoanei de săvârșirea infracțiunii nu pot fi întemeiate pe presupuneri. Toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate, în condițiile Codului de procedură penală, se interpretează în favoarea inculpatului.

Totodată, analizând decizia instanței de recurs prin prisma argumentelor părții acuzării, Colegiul penal lărgit stabilește să faptul că instanța de recurs, deși a admis recursul procurorului, nu s-a pronunțat

asupra tuturor motivelor invocate, iar hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția de condamnare.

De asemenea, analizând argumentele instanței de recurs care au servit temei pentru pronunțarea soluției de liberare de răspundere penală a condamnatului Bucilo Iuri, din motiv că a expirat termenul de prescripție de tragere la răspundere penală, Colegiul penal lărgit consideră că instanța de recurs greșit a ajuns la această concluzie.

În acest sens, Colegiul penal lărgit reține, că instanța de recurs și-a fundamentat soluția pronunțată pe prevederile art. 389 alin. (4) pct. 3) Cod de procedură penală, potrivit cărora sentința de condamnare se adoptă fără stabilirea pedepsei, cu liberarea de răspundere penală în cazurile prevăzute în art. 57 și 58 din Codul penal, cu liberarea de pedeapsă în cazul prevăzut în art. 93 din Codul penal sau al expirării termenului de prescripție.

Drept circumstanțe care exclud sau condiționează tragerea la răspundere penală în privința lui Bucilo Iuri, de către instanța de recurs au fost invocate prevederile art. 60 alin. (1) lit. a) Cod penal, cu privire la intervenirea termenului de prescripție de tragere la răspundere penală.

Pornind de la prevederile art. 285 alin. (1) și (2) Cod de procedură penală, se va reține, că încetarea urmăririi penale este actul de liberare a persoanei de răspunderea penală și de finisare a acțiunilor procedurale, în cazul în care pe temei de nereabilitare legea împiedică continuarea acesteia. Încetarea urmăririi penale are loc în cazurile de nereabilitare a persoanei, prevăzute la art. 275 pct. 4)–9) din prezentul cod.

În acest context Colegiul penal lărgit ține să accentueze, că potrivit prevederilor art. 332 alin. (1) Cod de procedură penală, în cazul în care, pe parcursul judecării cauzei, se constată vreunul din temeiurile prevăzute în art. 275 pct. 5)–9), 285 alin. (2), precum și în cazurile prevăzute în art. 53-60 din Codul penal, instanța, prin sentință motivată, încetează procesul penal în cauza respectivă.

Din alineatul (5) al aceleiași norme rezultă, că în cazul prevăzut la art. 275 pct. 4), încetarea procesului penal nu se admite fără acordul inculpatului. În acest caz, procedura continuă în mod obișnuit.

Conform art. 275 pct. 4) Cod de procedură penală, urmărirea penală nu poate fi pornită, iar dacă a fost pornită, nu poate fi efectuată, și va fi încetată în cazurile în care a intervenit termenul de prescripție sau amnistia.

Totodată, potrivit prevederilor art. 53 lit. g) Cod penal, persoana care a săvârșit o faptă ce conține semnele componenței de infracțiune poate fi liberată de răspundere penală de către procuror în cadrul urmăririi penale și de către instanța de judecată la judecarea cauzei în cazul prescripției de tragere la răspundere penală.

Colegiul penal lărgit remarcă faptul, că expirarea termenului de prescripție constituie un temei de liberare de răspundere penală, dar este un temei de nereabilitare.

Astfel, potrivit prevederilor art. 285 alin. (7) Cod de procedură penală, încetarea urmăririi penale și liberarea persoanei de răspundere penală nu pot avea loc contrar voinței acesteia ori a reprezentantului legal, inclusiv în cazul cererii de reabilitare a persoanei decedate. În acest caz, urmărirea penală continuă.

Având în vedere prevederile legale enunțate mai sus, Colegiul penal lărgit constată că soluția instanței de recurs cu privire la liberarea de răspundere penală a condamnatului, în legătură cu expirarea termenului de prescripție de tragere la răspundere penală, este greșită și nu poate fi menținută, în contextul în care aceasta contravine prevederilor legale enunțate mai sus, deoarece instanța de recurs dispunând liberarea de răspundere penală în privința condamnatului Bucilo Iuri, urma să adopte soluția cu stabilirea pedepsei și liberarea de executarea acesteia, din motivul expirării termenului de prescripție.

Colegiul penal lărgit atestă că instanța de recurs în motivarea deciziei adoptate a prezentat motive care i-au fundamentat convingerea în privința vinovăției condamnatului Bucilo Iuri în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 264¹ alin. (3) Cod penal.

Însă sub acest aspect, Colegiul penal lărgit evidențiază, că în cazul în care instanța de recurs a ajuns cu certitudine la concluzia cu privire la vinovăția condamnatului, atunci aceasta urma să țină cont, să interpreteze și să clarifice prevederile art. 389 alin. (4) pct. 3) și alin. (6) Cod de procedură penală, potrivit cărora sentința de condamnare se adoptă fără stabilirea pedepsei, cu *liberarea de răspundere penală* în cazurile prevăzute în art. 57 și 58 din Codul penal, cu *liberarea de pedeapsă* în cazul prevăzut în art. 93 din Codul penal sau al *expirării termenului de prescripție*. La adoptarea sentinței de condamnare cu liberarea de pedeapsă sau, după caz, sentinței de condamnare fără stabilirea pedepsei, instanța argumentează în baza căror temeuri, prevăzute de Codul penal, adoptă sentința dată.

Pe cale de consecință, având în vedere împrejurările enunțate și încălcările nominalizate ale normelor procesual-penale, comise de instanța de recurs, se constată că în speță a fost încălcat dreptul condamnatului Bucilo Iuri la un proces echitabil, garantat de art. 6 CEDO, fapt ce constituie un viciu fundamental care a afectat hotărârea contestată, adică reprezintă erori de drept care permit redeschiderea procesului penal în privința acestuia.

Conform art. 457, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, instanța admite recursul în anulare, casează total hotărârea atacată și dispune

rejudecarea cauzei de către instanța de recurs, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs în anulare.

La rejudecarea cauzei instanța de recurs urmează să țină seama de împrejurările expuse, care au servit temei de casare a soluției adoptate și, cu respectarea prevederilor art. 436 Cod de procedură penală, să verifice legalitatea și temeinicia sentinței atacate, să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în recurs și, în dependență de datele obținute, să pronunțe o hotărâre legală, întemeiată și motivată, care să corespundă prevederilor art. 449 Cod de procedură penală.

8. În temeiul art. art. 457, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

D E C I D E :

Admite recursul în anulare declarat de către avocatul David Larisa în numele condamnatului, casează total decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Comrat din 30 mai 2022, în cauza penală în privința lui **Bucilo Iuri xxxxx** și dispune rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de recurs, în alt complet de judecată.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată.

Decizia motivată semnată la **28 februarie 2023** și pronunțată la **03 martie 2023**.

Președinte

Toma Nadejda

Judecători

Catan Liliana

Guzun Ion

Boico Victor

Plămădeală Ghenadie